

besplatni list za lokalnu zajednicu broj 18 jesen 2007. godina V

Ca je novega?

**Nastavak
projekta promocije
sunčeve energije**

**Akcija preseljenja
zaštićenih
biljnih vrsta**

**Od Koromačna i Očure
do Zadra i Krke**

Praznik grožđa u Bujama

**S hrvatskom reprezentacijom
na "Championnat du Monde"**

Ca je novega?

EKO DOSTAVA DOVAŠIH VRATA

Polaznici "Male škole ribolova" i članovi Društva športova na moru Koromačno dostavljaju "Ca je novega?" od vrata do vrata lokalnoj zajednici oko Koromačna.

Drage čitateljice i čitatelji,

Priznajem da se ponekad osjećam prazno. Ne znam poznajete li taj osjećaj, kad Vam se čini da su sva razočaranja ovog svijeta odlučila skupiti se, eto, upravo u Vama. Nadam se da ne, jer nije lako nositi se s njim.

Meni se ponekad nakupi toga, naročito kad ope-
tovano spoznam koliko pojedini ljudi mogu biti sebični i misliti samo i isključivo na sebe... ali još je teže vidjeti kako isti omalovažavaju one koji takvi nisu, s podsmjehom promatrajući ono što čine za svoje bližnje.

Uistinu, ponekad se vrijedi zapitati: zar je uistinu toliko teško biti jednostavno – dobar?

Doba je predizbornih obećanja. Moći ćete pročitati o tome što će se poduzeti da bi nam svi-
ma bilo bolje. I dok svi pričaju o tome što će biti izgrađeno, ljepše, drukčije nego do sada, pitajte se – zašto nitko ne kaže što će kao pojedinac učiniti za nekoga u svojoj blizini? Zato što ne mari, što ne zna, što ne razumije... ili zato što se to – ne isplati? Previše muke za premalo publiciteta?

Ovaj broj Ca je novega? prepun je tema o onima koji vjeruju da mogu učiniti svijet u kojem živimo održivijim, koji žele biti sudionici izgradnje temelja za buduće generacije. Bilo da se radi o Caritasu, radionici na Skitači, fešti i pjesnicima u Koromačnu, očuvanja biljaka i bioraznovrsnosti u Očuri, obnovljivoj energiji koju nudi sunce... sudjelovanja na prvenstvu svijeta... druženja naših "penzića",... sve su to priče o ljudima koje vraćaju energiju, vjeru i pomažu krenuti dalje.

Nadalje, aktualnostima iz Raše i Lepoglave pridodajemo i one iz Buja, gdje se nalazi najmlađi član obitelji Holcim u Hrvatskoj – Plovanija.

Krasne priče! Istina, govore o malim ljudima. I ne bi donijele pobjedu na izborima. Političkim. Ali, griju srca. I daju nam snagu za nastaviti. Jer jednostavno: biti dobar jest – dobro!

*Žarko Horvat,
direktor industrijske ekologije*

Ca je novega? pripremamo za Vas – javite nam o čemu biste željeli čitati!

s a d r ž a j

Holcim	8. Građanski sat "Ca je novega?"	3
Holcim	Testno polje u kamenolomu Očura	4
Holcim	Akcija preseljenja zaštićenih biljnih vrsta	5
Naš kraj	Predstavile se i mlade nade	6
Naš kraj	Malo mjesto koje ne može bez fešte	8
Naš kraj	Praznik grožđa u Bujama	10
Projekti	Kreativna radionica Udruga za promicanje inkluzije	11
Reportaža	Caritas Župe Sveti Lovreč Labinski	12
Reportaža	Fizika u ekologiji	13
Projekti	Nastavak projekta promocije sunčeve energije	14
Reportaža	Dani Holcimovih umirovljenika	16
Reportaža	Novi uspjesi iz Koromačna	20
Aktualnosti	Općina Raša Općina Lepoglava	22 23
Ribe i recepti	Lignja – lovi se kad prsti zebu	24

Ca je novega?

tromjesečne novine za
lokalnu zajednicu

Nakladnik:

Holcim (Hrvatska) d.o.o.
Koromačno bb
52222 Koromačno

Glavna urednica:
Julija Škoro

Uređuje:
Moreno Bartolić

tel: 052 876 236
fax: 052 876 240
e-mail:
odrzivi-razvoj-hrv@holcim.com
www.holcim.hr

Grafička priprema:
Borovac i Bence d.o.o.

Ova je publikacija
tiskana na recikliranom
papiru.

Holcim će pomoći pri uknjižbi nekretnina

8. Građanski sat “Ca je novega?”

Tko bi rekao da Koromačno osamdeset i jednu godinu nakon nastanka službeno još uvijek ne postoji? U katastarskim knjigama zabilježena je samo tvornica cementa i nekoliko okolnih, najstarijih kuća dok je ostalo i dalje šuma i kamenjar. Posljedica toga je da mnogi koji su kupili stanove ne mogu dobiti potvrdu o vlasništvu. Rješavanje ovog problema bila je tema Građanskog sata “Ca je novega?” održanog 29. rujna. Voditelj, direktor industrijske ekologije Žarko Horvat doveo je u goste ovlaštenog inženjera geodezije Branimira Fable koji je okupljenima razjasnio proceduru za dobivanje vlasničkog lista, što je ujedno i preduvjet da bi se Holcim mogao uključiti u popravak zgrada.

Osnovna zakonska novost je besplatna nužna okućnica koju je potrebno odrediti i onima koji imaju uknjiženo vlasništvo, a preduvjet je za one koji to još nisu uspjeli. Zaključeno je da je do kraja godine moguće provesti prva dva koraka: snimiti stanje i prikupiti zahtjeve koje mora potpisati svaki stanar. Temeljem toga na teren će izaći urbanistička služba koja će parcelizirati nužne okućnice nakon čega će se potpisivati ugovori koji će se povezivati s već postojećim ugovorima o zemljištu. Potom je moguće obaviti uknjižbu, a pretpostavljeni trošak do tog posljednjeg koraka je oko dvije tisuće kuna po stanu. Horvat je obećao da će učiniti sve što je u njegovoj moći da motivira nadležne institucije za što brže rješavanje problema. Posao će olakšati to što je tvrtka nadležna za održavanje stanova Labinstan već iskazala namjeru da započne s raščišćavanjem stanja i o tome je početkom godine obavijestila vlasnike stanova. Sretna okolnost je što je zemljište uglavnom u vlasništvu Općine Raša ili ima status tzv. općenarodne imovine na koju ona također ima pravo, pa rješavanje imovinsko pravnih odnosa ne bi trebalo biti veća zapreka. Na skupu je vladao konsenzus da je Holcim povukao pravi potez te je potrebno što prije iskoristiti pružene mogućnosti.

U katastarskim knjigama zabilježena je samo cementara i nekoliko okolnih, najstarijih kuća.

Biološka rekultivacija autohtonim biljnim vrstama

Testno polje u kamenolomu Očura

S našom akcijom preseljenja biljaka na testno polje sačuvat će se veliki i šaroliki dio podmlatka biljnih vrsta.

Nakon obilježavanja sadnica slijedilo je iskopavanje, te selidba na testno polje.

Sađenje prvih sadnica na testno polje.

Već kroz prijašnje brojeve “Ca je novega?” upoznali smo se s projektom biološke rekultivacije kamenoloma Očura, kao i novim projektom biološke rekultivacije autohtonim biljnim vrstama koji će biti primjenjen prilikom biološke rekultivacije eksploatacijskog polja Očura II. Projekt je započeo postavljanjem testnog polja u sklopu kamenoloma na kojem će se zasaditi lokalne pionirske vrste i vršiti monitoring istih tijekom narednih godina. Cilj projekta je da se ustanovi mogućnost uzgoja i održavanja autohtonih biljnih vrsta na iscrpljenom tlu pod nepovoljnim mikroklimatskim uvjetima koji vladaju u kamenolomu. Projekt je vođen od strane šumarskog instituta Jastrebarsko, a nakon terenske observacije šumskog područja EP Očura od strane stručnog tima Šumarskog instituta Jastrebarsko, odabrane su biljne vrste za testno polje i razrađena je metodika rada s čijom se realizacijom uspješno započelo u rujnu. Testno polje površine 350 m², podjeljeno je na dva dijela za sadnice koje će se presaditi iz okolnih šumskih područja EP Očura II i za sadnice iz rasadnika Instituta Jastrebarsko. Pod nadzorom voditeljice projekta dr. Sanje Perić, tim ljudi iz Šumarskog instituta obilježio je sadnice stablašica u šumi na području EP Očura II, te je uspješno preselio one biljke (jasen i javor) koje su završile godišnji vegetacijski ciklus. Staništa većini biljaka koje će biti prese-

S pripremom testnog polja započeto je u listopadu. Djelatnici Šumarskog Instituta označili su mjesta i iskopali jame za sadnju biljaka.

Sadnica prije ponovnog sađenja.

ljene su šume koje ulaze u granice EP Očura II i kao takva će nestati tijekom eksploatacijskih radnji. S našom akcijom preseljenja biljaka na testno polje sačuvat će se veliki i šaroliki dio podmlatka biljnih vrsta. Kako za preostale stablašice i grmolike biljke, kao i biljke iz rasadnika, godišnji vegetacijski ciklus nije završio uslijed povoljnih vremenskih uvjeta, njihovo iskopavanje, tretiranje korjenskog sustava i ponovna sadnja odvijat će se tijekom studenog. Uz visoku strukturiranost poduzetih akcija od strane stručnog tima Šumarskog instituta i Holcima očekuju se uspješni rezultati projekta.

Prve sadnice stablašica preseljene iz šumskog staništa s vrha EP Očura II na novo stanište u kamenolomu.

Na staništu triju ugroženih i zakonom zaštićenih biljnih vrsta

Akcija preseljenja zaštićenih biljnih vrsta

Djelatnici Holcima i članovi udruge „Lijepa naša“ zajedničkim snagama vodili su su akciju presađivanja, od iskopavanja biljaka, njihovog transporta i ponovne sadnje u zamjensko stanište.

Subota, 20. listopada, prohladno jutro. Sunce izranja iza mrazom posoljenih obronaka i obasjava jesensku paletu boja savršenog kreatora – prirode. Vozeći se prema radnom mjestu uz obronke Ivanščice, razmišljam na kavku li će “kreaciju” biti usmjereni pogledi budućih generacija.

Mjesto susreta je kamenolom Očura. Članovi udruge “Lijepa naša” iz Lepoglave, Hrvoje Kovač i Ivan Čretni pod vodstvom Emila Flajšmana, te šestoro ljudi iz Holcima spremno dogovaraju posljednje korake za akciju preseljenja zaštićenih biljnih vrsta na lokaciji EP Očura II.

Kako su šumski predjeli EP Očura II staništa triju ugroženih i zakonom zaštićenih biljnih vrsta, bodljikava veprina (*Ruscus aculeatus*), mekolisna veprina (*Ruscus hypoglossum*) i lovorolisni likovac (*Daphne laureola*), Holcim je inicirao akciju preseljenja zaštićenih biljnih vrsta u čiju se realizaciju uključila udruga mladih “Lijepa naša”.

Pod stručnim vodstvom gospodina Flajšmana, odabrana su zamjenska staništa gdje su preseljene zaštićene biljke na tri lokacije u šumskom predijelu starog kopa EP Očura koji je u procesu rekultivacije. Ova akcija ujedno je i pionirski pothvat u preseljenju zaštićenih biljnih vrsta, pa će rezultati ove metode biti ogledni primjer za poduzimanje sličnih akcija na lokalitetima gdje će ista metoda biti primjenjiva u cilju spašavanja vrijednih staništa.

Radni tim pun entuzijazma krenuo je na lokaciju na kojoj je evidentirano nekoliko staništa zaštićenih biljaka, koje su tada pažljivo iskopane, odložene u vreće za transport i prevezene utovarivačem na odabrana zamjenska staništa na kojima biljke ostaju u svom prirodnom okruženju. Sve preseljene biljke markirane su kako bi se mogao pratiti tijek njihove prilagodbe u novom staništu i vršiti monitoring u cilju dobivanja konačnih rezultata akcije.

I unatoč konačnim rezultatima, najvrijedniji rezultat ove akcije je spremnost ljudi iz različitih sfera, privatnih ili civilnih, da djeluju zajednički i pravovremeno, kako bi o “kreaciji” s početka priče, pričale i buduće generacije.

Iskreno se zahvaljujem svima koji su na neki način sudjelovali u akciji, svima u organizaciji rada, onima s entuzijastičnim idejama, predanim radom ili samom vjerom u bit cijele akcije.

Ponovna sadnja biljaka u zamjensko šumska staništa.

Ova akcija ujedno je i pionirski pothvat u preseljenju zaštićenih biljnih vrsta.

Iskopavanje i priprema biljaka za transport na proplancima EP Očura II

Biljke su preseljene utovarivačem s EP Očura II na nove šumske lokacije uz EP Očura koje je u fazi biološke rekultivacije.

U Koromačnu održana druga po redu Pjesnička večer

Predstavile se i mlade nade

“Sve je ispalo kako sam zamišljala pa sam pomislila zašto to ne bi preraslo u tradiciju...”

Nakon iznimno uspješnoga susreta pjesnika Labinštine što se pod nazivom “Pjesnička večer” prvi put održao prošle godine, u Društvenom dom u Koromačnu organizirano je nedavno drugo izdanje ove manifestacije. Ovaj su se put u Koromačnu uoči posljednjeg vikenda u listopadu susrele pjesnikinje s područja čitave Labinštine, a pridružile su im se i mlade nade, učenice Osnovne škole “Ivan Batelić” iz Raše. Susret je i ove godine priređen u povodu blagdana Svete Barbare, zaštitnice Raše i rudara, te 70. rođendana najmlađega grada u Istri. Sve je počelo idejom Ivanke Arefijev, jedne od pjesnikinja Labinštine, koja je i ove godine bila domaćinom, voditeljicom programa i sudionicom Pjesničkoga susreta. – *Od te zamisli da nešto stvorim u ovom malom mjestu nisam odustajala i lanijske godine sam je prvi put realizirala. Sve je ispalo kako sam zamišljala pa sam pomislila zašto to ne bi preraslo u tradiciju*, ispričala nam je Ivanka, prema kojoj joj bez pomoći i podrške raškoga načelnika Josipa Pina Knapića, kao ni bez Holcimova pokroviteljstva, sve to ne bi bilo moguće. Zapravo joj je prvotna zamisao bila na ovakvom susretu okupiti ženski dio pjesničke scene na Labinštini, što joj se ostvarilo ove godine. Ovogodišnje su izdanje otvorile buduće kreatorice ovakvih događaja, šest učenica šestoga razreda u raškoj osnovnoj školi. Bio im je to prvi put da javno nastupaju sa svojim pjesmama. Rea Radin brojnoj se publici predstavila pjesmom na labinskom dijalektu koju je posvetila svom djedu i psu, te ju nazvala “Nono i brek”.

Pjesmu na cakavici o svom mačku “Mucak” napisala je i u Koromačnu izvela Ivana Mohorović. Njihove vršnjakinje Erna Arifi, Nina Brljafa, Katarina Mulavdić i Eva Burić predstavile su se stihovima na hrvatskom standardu. Erna pjesmom “Vjetar u noći”, Nina “Vjevericom”, Katarina “Jutrom”, a Eva se te kišne večeri predstavila prigodnim stihovima objedinjenima pod nazivom “Kiša”. Debitantice, koje je inače za njihov prvi nastup pripremala učiteljica Hasnija Karlović, podij su potom prepustile svojim odraslim i već afirmiranim kolegicama. Ivona Kiršić predstavila se izborom svojih misaonih pjesama, a Mirela Vidak opredijelila se za stihove iz svoje nedavno objavljene zbirke “Misečina va koltrini”,

pisane ikavsko-ekavskim poddijalektom čepićkoga tipa. Stihove je govorila uz pratnju na klavijaturama studentice Aleksandre Smolić. Nansi Tirelli za tu je večer izdvojila nekoliko svojih pjesama o suvremenoj ženi. Svojim stihovima pravi atak na srca prisutnih izvela je Malvina Mileta, koja je svoj poetski prvijenac "Zad naš porton" objavila prije nekoliko mjeseci. Isključivo pjesmama na čakavici, u kojima se obraća i iseljenim Labinjanima, predstavila se Ljubica Mi-

levoj. Pomalo zločestim stihovima o ljubavi nastupila je Morin Kudić, koja je na 2. Pjesničkoj večeri uz Ivanku bila voditeljica programa, a za svoj je nastup "posudila" glazbenu pratnju Mirele Vidak, pijanisticu Aleksandru. Večer je zatvorila Ivanka Arefijev, koja je govorila svoje ljubavne stihove nastale u posljednje dvije godine, među kojima se našla pjesma "Tvoj bačin" (Tvoj poljubac). Velike pohvale pjesnikinje su dobile od načelnika Općine Raša Josipa Pina Knapića, koji im je darovao "Istarsku čitanku" Vladimira Nazora, a zauzvrat je i sam dobio poklon. Idući je pjesnički susret u Koromačnu već zakazan, i to za posljednji vikend u listopada 2008.

Koromačno proslavilo "Sekovanju" u listopadu

Malo mjesto koje ne može bez fešte

Plesa, zabave i ostalog što podrazumijeva veselica, u Društvenom domu, popularnoj Sali, nije falilo.

I ma nekih momaka i cura, otkud im samo volje, koji ne daju da njihovo malo mjesto ostane bez fešte, one pučke, šarm koje je nemoguće opisati. I ove je godine, eto, u Koromačnu, tamošnja Građanska inicijativa, predvođena Elerom Dobrićem i Robertom Cavenagom, organizirala tradicionalnu "Sekovanju".

Proslava se doduše – iz objektivnog razloga – s kraja kolovoza, kada zapravo pada, preselila na konac listopada, što je povuklo i nešto slabiji odaziv. Međutim, plesa, zabave i ostalog što podrazumijeva veselica, u Društvenom domu, popularnoj Sali, nije falilo. Štoviše, na prve se taktove Trija Bingo publika sjatila na plesni podij; Alen Lazarić & Anđeli u nastavku, redajući estradne uspješnice, vremesnim dancerima nisu dali da predahnu.

Za to su vrijeme, pak, ispred, na igralištu, mladi DJ-i s Labinštine, predvođeni Daliborom Tomičićem ili Flash Tomyjem, tek štimali miksetu za house night.

A svako malo, mladi stolnotenisači "Brovinja", koji odnedavno imaju dvije prvakinje Istre u nižim uzrastima, nutkali bi vas srećkom za bogatu,

teško bogatu lutriju (čitaj: tona i pol cementa, tona vapna, te 30-ak vrijednih nagrada). Prihod je – i to je prava stvar – završio u blagajni ovog mladog kluba, koji guraju entuzijasti predvođeni Igorom Dobrićem.

– *I sâm sam nekad, kao dečko, organizirao ovu feštu; bilo je super, okupljali su se i mladi i stari, posjećivali su je i turisti* – prisjetio se Dobrić, koji više ne živi u okolici Koromačna, no to ga, vidiš, ne priječi da bude aktivan u životu svoga mjesta.

Jedna od, kako i sam kaže, legendi ovakvih manifestacija zasigurno je Gverino Jelčić iz Brguda, kojeg ćete rijetko promašiti na ovdašnjim veselicama i sportskim susretima. Rado nam je pojasnio da "Sekovanja" zapravo slavi sv. Ivana Glavosijeka, po kojem se zove crkva "tu iza kamenoloma".

– *Predajom s koljena na koljeno od Glavosijeka je ispalo – sekovanje. Taj don se seklo i gotovo – sjetio se Jelčić. – Kad sam prije 40 godina počeo raditi u cementari, Sekovanja je počinjala misom, slijedio je cjelodnevni program koji bi završio plesom. Dolazilo je puno Rakljanaca, tu preko mora, koji su također radili u tvornici, s obzirom da je dosta domaćih navigalo. Nas nekolicina omladinaca, predvođenih Linom Dobrićem, preuzelo je organizaciju '71. g. : estradne zvijezde, poput "Trija Rija", Arinke Šegando, "Grupe 777", "Anelida", bili su naši prijatelji; potonji čak i zaštitni znak "Sekovanje".*

U novije se vrijeme, dodat će, fešta bila zaboravila, no "obnovili su je Eler i ekipa." Složio se

Jelčić da je proslava s razlogom odgođena, ali smatra da ova proslava u listopadu nije trebala biti tako nazvana "jer Sekovanja se jednostavno slavi u kolovozu".

– U svakom slučaju, svi su zadovoljni da se nešto organizira, kako Koromačno ne bi potpuno zamrlo. Imamo tu i našu Lovrečevu... Ma, u ovom se kraju

nekad dosta pjevalo, naročito Skitačani – sa sjetom nam je tumačio Jelčić dok se društvo za njegovim stolom već bilo posvetilo upravo – pjesmi i plesu.

Organizator je bila Turistička zajednica Općine Raša, a sponzori Općina Raša i Holcim.

"Sekovanja zapravo slavi sv. Ivana Glavosijeka, po kojem se zove crkvice - tu iza kamenoloma. Predajom s koljena na koljeno od Glavosijeka je ispalo – sekovanje. Taj don se seklo i gotovo!"

Tradicionalna bujska fešta najavila je početak jeseni

Praznik grožđa u Bujama

Prigoda da se tijekom trodnevne fešte na ulice Buja slije i po nekoliko tisuća posjetitelja.

Uvijek zanimljiva utrka magaraca

Mimohod najmlađih

Boškarini su pozirali brojnim posjetiteljima

Najstariji mještani Buja i okolice dobro pamte da se nekada potkraj ljeta i početkom jeseni u Bujama priređivala pučka fešta. Nekada je to bio i svojevrsni gospodarski sajam, rečeno današnjim rječnikom, jer je Buje obilovalo vrsnim obrtnicima koji su imali što pokazati. Kasnije se to pretvorilo u feštu posvećenu plodovima jeseni, naročito grožđu, a povorkom alegorijskih kola želio se predstaviti sav trud i rad seljaka, predstaviti radove u vinogradima, ali na neki način i obilježiti završetak poslova u polju i skori dolazak zime. Vremenom je bujska fešta poprimila suvremenija obilježja, s mnogo manje romantike i mirisa prošlosti, s više trgovačko-ugostiteljskog štimunga. No, i to je prigoda da se tijekom trodnevne fešte na ulice Buja slije i po nekoliko tisuća posjetitelja, mnogi su te susretu sa starim prijateljima, neki se viđaju tek od fešte do fešte. Tako je bilo i ove godine, kada je ugodno kasnoljetno vrijeme omogućilo posjetiteljima da uživaju u nizu sportskih, zabavnih i drugih sadržaja. Pored niza sportskih natjecanja, organizirana je i modna revija, pjevali su i mali i veliki pjevači, bilo je i glazbe za ples, a ljubitelji vina mogli su uživati u vinskih podrumima bujskih vinara. Ugostitelji su uz piće nudili uglavnom uobičajen jelovnik s odojcima, kobasicama, čevapima, a

nudilo se i nešto ribe s roštilja. Bilo je i pašte s tartufima, ali i slavonskih specijaliteta iz kotlića. Najživlje je bilo posljednjeg dana, kada je popodnevni i večernji program počeo prolaskom alegorijskih kola, zapravo okićenih traktora kojima se željelo podsjetiti na bogatu tradiciju, berbu grožđa i proizvodnju vina. U zabavne sadržaje svrstala se i utrka magaraca, potezanje konopa, a središnji gradski trg bio je najispunjeniji za vrijeme tombole s bogatim nagradama. U šarolikom glazbenom programu svatko je mogao naći nešto za sebe. Cijeli je ovaj događaj navečer začinjnjen s raskošnim vatrometom.

Polaznici moraju uvidjeti da mogu mnogo toga postići

Kreativna radionica Udruge za promicanje inkluzije

Dok se u velikom pocrnjelom loncu, ispod kojeg je plamtjela logorska vatra, pripremao objed, polaznici Kreativne keramičke radionice spremali su Planinarsku kuću na Skitači za svoj šestodnevni boravak. Udruga za promicanje inkluzije iz Zagreba već nekoliko godina uz potporu Holcima organizira radionicu za svoje članove, osobe s teškoćama u intelektualnom razvoju. Skitača, sa svojim mirom i divljenja vrijednim vidikom, izvrstan je domaćin ovakvim aktivnostima. Ove je godine, pored dolaska eminentnih keramičara, ona oplemenjena i predstavljanjem novoosnovanog Odrda izviđača iz Raše. U radionici, održanoj od 11. do 16. rujna, sudjelovalo je dvadesetak polaznika i četiri voditelja. Zašto je važan ovakav oblik rada s osobama s teškoćama u razvoju, a među kojima mnogi već samostalno žive u Zagrebu, pitamo Valeriju Jelčić, voditeljicu Kreativne radionice u Udruzi za promicanje inkluzije. Sami polaznici moraju uvidjeti da mogu puno postići. Ima onoga u čemu imaju problema, ali ima i puno toga što mogu, i kada oni to otkriju, onda to treba iskoristiti do maksimuma. Ako ne mogu čitati i pisati, ne znači da neće moći nešto izraditi u keramici. Kreativni su, imaju sposobnost vizualnog zahvaćanja predmeta i prenošenja u materijalu, glini, a to je znak da oni nisu drukčiji, nego isti kao i mi. Možda mi ne znamo napraviti nešto što oni mogu. Važan je i suživot, spoznaja da svi živimo zajedno, priča Valerija. Radovi nastali u radionici izlažu se na velikoj izložbi u Zagrebu, u Knjižnici "Ognjena Ogrizovića". – Našu izložbu posjećuju brojni uglednici, ali i drugi građani i svi su oduševljeni kada vide koliko zapravo naši polaznici mogu napraviti. Zadnja izložba bila je u Zagrebu u prosincu u samom Centru. Između ostalih, posjetila nas je i Vesna Pusić, i kupila haljinu za vjenčanje jednoj našoj polaznici, ispričala nam je defektologinja Jelčić. Nešto o radionici ispriča-

la nam je i polaznica Ljiljana Olandini. – Radimo uglavnom predmete od gline, najčešće su to vaze ili ribe. Pomažemo oko spremanja planinarskog doma, crtamo i družimo se, rekla nam je Ljiljana. Raški su izviđači, nakon što su se na Skitaču dovezli u vatrogasnom vozilu, odmah izazvali zanimanje polaznika. Izviđačima nije trebalo više od nekoliko minuta da podignu šator, a nakon toga su Vanes Čandić, zamjenik predsjednika Odrda, te Rea Radin predstavili izviđače, njihove zadatke i znanja. Bilo je riječi o simbolima na izviđačkoj uniformi, potrebi pomaganja drugima te preživljavanju u prirodi.

Možda mi ne znamo napraviti nešto što oni mogu.

Preko Male škole Caritasa do novih volontera

Caritas Župe Sveti Lovreč Labinski

Misija ovoga pastoralnoga organizma je djelotvorna ljubav, pretakanje vjere u konkretan život.

Potkraj listopada u Društvenom domu u Koromačnu održana je Mala škola Caritasa. Organizirali su je vodstvo i volonteri Župnoga Caritasa Sveti Lovreč Labinski, zajedno s volonterima iz Drenja i Davidom Klarićem, župnikom u Sv. Lovreču i Skitači. Za članove Caritasa ove župe bila je to prilika da potvrde svoje znanje o tom pastoralnom organizmu i njegovim aktivnostima, dok je nekolicini budućih volontera to bilo prvo službeno upoznavanje sa zadacima Caritasa. Ovaj župni Caritas postoji već tri godine i od početka je vrlo aktivan. Međutim, problem s kojim se susrećemo je taj što nemamo dovoljno ljudi koji bi odradili sve poslove pred nama i tako smo došli na ideju da organiziramo ovo, mi smo je nazvali Mala škola župnoga Caritasa, kako bismo okupili tim novih animatora koji će se pridružiti postojećim članovima ovoga Caritasa, rekao nam je župnik David Klarić. O djelovanju župnoga Caritasa nazočnima je govorio velečasni Ilija Pavlović, župnik na pulskom Velom Vrh. Misija ovoga pastoralnoga organizma je djelotvorna ljubav, pretakanje vjere u konkretan život. Zadatak je župnoga Caritasa da pomogne župnoj zajednici da joj ta ljubav bude u središtu života. Senzibiliziranje, formiranje, informiranje i formacija među zadacima su župnoga Caritasa, koji u provedbi svojih programa veliki naglasak mora staviti na edukaciju, a važno je, istaknuo je Pavlović, da svi iz zajednice budu

suodgovorni, odnosno da se izbjegne prebacivanje odgovornosti na drugoga. Aktivnosti Caritasa ne smiju se svesti na podjelu odjeće i hrane jer se time rješava samo dio onoga što valja riješiti. – Često smo samo servis: dostavimo i odemo, a da i ne pitamo zašto je netko izopćen iz zajednice. Treba popričati. Postoji materijalno siromaštvo, ali je još češće ono duhovno. Moramo imati otvorena vrata za svakoga, naglasio je velečasni Pavlović, koji je vodstvo Župnoga Caritasa Sv. Lovreč Labinski upozorio kako valja obratiti pozornost i na transparentnost vođenja Caritasa, što podrazumijeva posjedovanje knjige prihoda i rashoda, odnosno vođenje bilježki o pruženoj ili dobivenoj pomoći. Članovi Caritasa ove župe edukacije o djelovanju župnih Caritasa već su imali, no uvijek je dobro podsjetiti se, složiti će se Irene Dobrić, koja je u ovom pastoralnom organizmu od njegova osnutka, kao i njena kolegica Novela Višković. – Pomažem i radim što treba. Ovakav me volonterski rad ispunjava i radim s voljom i srcem, kaže Novela. Volontiranje za župni Caritas u Sv. Lovreču veseli se Zoran Višković, koji je na Maloj školi sudjelovao kao jedan od novih članova. Aktivnosti kojima se u tri godine svog postojanja bavio Caritas ove župe ima dosta: pomagalo se potrebitima u Kninu, u Donjoj Bistri, ali i bolesnicima i nemoćnima u različitim umirovljeničkim domovima, potvrdila nam je Đurđa Prskalo, voditeljica. U planu je nastavak s već tradicionalnim programima, u provedbu kojih će, nada se sadašnje vodstvo ovoga Caritasa, sudjelovati više volontera.

23. Ljetna škola fizike Hrvatskog fizikalnog društva

Fizika u ekologiji

Predavači su bili ugledni znanstvenici koji se aktivno bave uvođenjem, primjenom i razvojem fizikalnih metoda i modela u ekologiji.

Hrvatsko fizikalno društvo je od 24. do 30. lipnja po 23. put organiziralo Ljetnu školu mladih fizičara. I ove se godine, treći put za redom, Ljetna škola fizičara održala u Labinu. Središnja tema ovogodišnje ljetne škole bila je fizika u ekologiji. Polaznici ove škole nadareni su učenici nagrađeni na državnom natjecanjima iz fizike iz svih krajeva Hrvatske. Sva predavanja su se održavala u Srednjoj školi Mate Blažina Labin, te u Holcimovoj tvornici cementa u Koromačnu i u termoelektrani u Plominu. Ove je godine u Ljetnoj školi sudjelovalo 38 učenika i to 5 iz osmihih razreda osnovnih škola, 6 učenika prvih razreda srednjih škola, 5 učenika drugih razreda, 6 učenika trećih razreda, 2 maturanta, 6 učenika koji su na natjecanjima sudjelovali s eksperimentalnim radovima te 4 učenika koji su sudjelovali na srodnim natjecanjima. Tradicija je svake godine pozvati u goste i nekoliko nadarenih učenika iz hrvatskih zajednica izvan teritorija Republike Hrvatske. Ove godine pozvani su po dvoje nadarenih učenika iz Rumunjske i Crne Gore, saznali smo od predstavnika domaćina, profesora fizike u Srednjoj školi Mate Blažina u Labinu, Željka Brenčića.

Prošle godine Škola je bila posvećena Nikoli Tesli, a središnja tema ovogodišnje Ljetne škole je ekologija, sa službenim nazivom "Fizika u ekologiji". Sadržajno je, predavanjima i praktikumima Škola bila usmjerena na fiziku i fizikalne metode, koje se koriste pri opažanju onečišćenja okoliša, modeliranju njihova širenja i mogućnosti posljedica incidentnih događaja i havarija te zaštiti od zagađenja. Predavači su bili ugledni znanstvenici koji se aktivno bave uvođenjem, primjenom i razvojem fizikalnih metoda i modela u ekolo-

giji. Sve je bilo podređeno želji da se budućim znanstvenicima na primjeren način pruži znanstveni pogled na stanje u ekologiji i približe postignuća domaćih i inozemnih istraživača u tom, za život važnom i osjetljivom području, rekao nam je voditelj Škole dr. sc. Zlatko Vučić. U četvrtak 28. lipnja program Ljetne škole fizike odvijao se u Holcimu. Na kraju predavanja polaznicima je organiziran posjet pogonu tvornice cementa pod stručnim vodstvom Direktora industrijske tehnologije u Holcimu Žarkom Horvatom. Polaznici su imali priliku u razgovoru sa njim upoznati se sa proizvodnjom te mjerama zaštite okoliša u samoj tvornici. Posebno su prezentirane sve aktivnosti koje su učinjene u zadnjih nekoliko godina u cilju zaštite okoliša te sve što se misli učiniti u narednom periodu. Naglašeno je da tvornica poštuje sve europske norme o zaštiti okoliša u što su se sami polaznici mogli i uvjeriti.

Srednjoj školi na upotrebu predan Solarni kit

Nastavak projekta promocije sunčeve energije

Sunce u trideset minuta zračenja Zemlji prenese energiju veću od godišnje produkcije svih termo i hidro elektrana na zemaljskoj kugli.

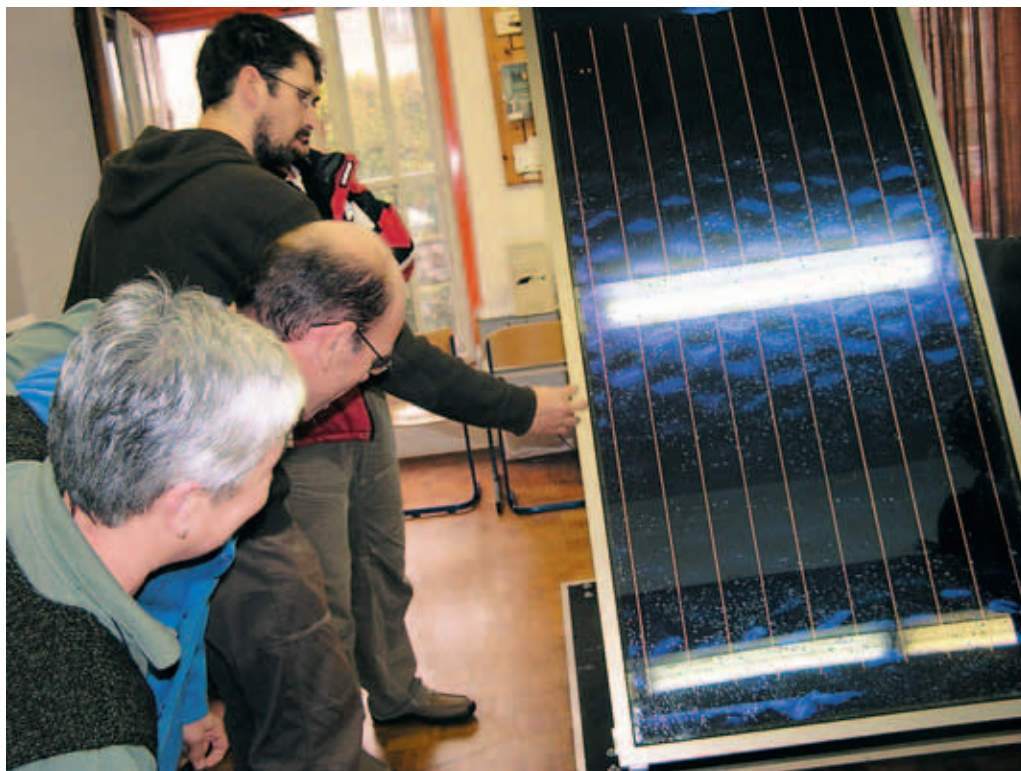

Treći nastavak projekta zagrebačke Udruge za oblikovanje održivog razvoja "DOOR" – izrada Solarnog kita dovršen je koncem listopada, predstavljanjem učenicima i nastavnicima Srednje škole Mate Blažine u Labinu. Solarni kit je skup uređaja za pre-

tvorbu sunčeve energije u toplinsku i električnu, a sastoji se uglavnom od kolektora i fotona-ponske ćelije. Od voditelja aktiva nastavnika fizike i elektrotehnike Željka Brenčića doznali smo da će uređaje ponajviše koristiti u demonstracijske svrhe tijekom nastave, a posebno u smjerovima instalatera grijanja i klimatizacije, koji će u svojoj profesiji ubuduće raditi sa sličnim uređajima.

Za predstavljanje ovog projekta pobrinuli su se Danijel Rodik i Mirko Gašljević, koji su pojasnili nastavnicima rukovanje uređajem. Rodik je pritom naglasio da su koristi uređaja višestruke, te da idu u smjeru uštede i ekološke prihvatljivosti. Uporabom sunčeve energije štede se fosilna goriva, time se smanjuju emisije tvari poput SO_2 koje izazivaju kisele kiše, ili pak dušikovi oksidi koji izazivaju smog kao i ostale štetne posljedice. O njima je posebno govorila Mira Hrvatinić iz eko grupe Srednje škole. Solarni kit koji je predan školi sastoji se od dva uređaja – panela i kolektora, pri čemu prvi pretvara solarnu energiju

u električnu, a drugi u toplinsku. O značaju uštede govorio je i Gašljević te naglasio da je kod elektrane koeficijent iskoristivosti 30% što znači da praktički od sto vagona ugljena njih sedamdeset odlazi "u ništa". Sunce s druge strane ima ogromni potencijal, pa tako sunce u trideset minuta zračenja Zemlji prenese energiju veću od godišnje produkcije svih termo i hidro elektrana na zemaljskoj kugli. Rodik je izrazio zadovoljstvo što se baš u Labinu sve više domaćinstava i tvrtki odlučuje na kolektore, jer je upravo to mjesto poznato po ugljenu. Dodao je da nažalost nema točne podatke o broju takvih uređaja u domaćinstvima, no da se oni još uvijek ne koriste dovoljno u Hrvatskoj. Po njegovim riječima, solarna je energija još uvijek skupa, ponajviše zbog toga što je kilovat sat struje iz "normalnog" sustava jeftin, jer se nerealno prikazuje bez drugih troškova, poput onih zaštite okoliša. Upravo radi povećanja uporabe i promocije

sunčeve energije, DOOR je ranije izradio solarni kalkulator – priručnik pomoću kojeg svako domaćinstvo može izračunati isplativost uvođenja kolektora, te iduće godine slikovnicu prilagođenu najmlađima. Asistentica zagrebačkog Fakulteta elektrotehnike i računarstva te članica DOOR-a Maja Božičević Vrhovčak održala je tada i predavanje u Labinu gdje se mogao doznati i podatak da ugradnjom opreme za solarno zagrijavanje vode godišnja ušteda četveročlane obitelji s dva prosječna apartmana za iznajmljivanje iznosi oko tri tisuće kuna, a nakon pet godina topla voda je besplatna. Slično predavanje planirano je i za pulski Sajam knjige. Osnovna značajka ekološke, tzv. solarne kuće je smanjenje potrošnje, te potom prelazak trošila na solarnu energiju. Sve što se može napajati strujom iz panela, kazao je Rodik, mora se napajati iz tog izvora. U takvu opremu spadaju svi manji uređaji, poput TV-a, satova i ostale elektronike. Za zagrijavanje vode, dodao je, mora se koristiti kolektor te zaobići struja kada god je to moguće. Po njegovim riječima, građani još uvijek koriste struju za napajanje bojlera i grijalica, jer je komotnija i jeftinija na kraće staze, odnosno još je uvijek "socijalna". Inače, vijesti, savjeti i inovacije iz područja solarne energije mogu se naći na internetskoj stranici udruge na www.mojaenergija.hr.

Na poklonu se u ime škole zahvalio Željko Brenčić te rekao da škola obično ne može nabaviti tako vrijednu opremu bez pomoći izvana, pa je donacija Holcima i Udruge DOOR bila dobrodošla. Projekt izrade ovih uređaja koštao je oko 29 tisuća kuna.

Od Koromačna i Očure do Zadra i Krke

Dani Holcimovih umirovljenika

Labinski umirovljenici su bili malo razočarani kada su vidjeli da u autobusu iz Očure nema ni jedne Zagorke

Nakon podužeg razmišljanja, Holcimovi umirovljenici odlučili su se za izlet u Zadar, uz posjetu Nacionalnom parku "Krka", izlet za koji bi mogli reći da je kulturno-rekreativnog sadržaja. Dobili su tri ponude između kojih su se trebali opredijeliti za onu koja im najviše odgovara. No, bez obzira na to što su već bili posjetili Zadar, odlučili su se na isto, jer kako kažu prošli puta im je u Zadru kišilo, pa nisu uspjeli doživjeti grad u potpunosti. U sedam ujutro krenuli smo ispred tvornice u Koromačnu i ispred tvornice u Očuri. No najmanje se umirovljenika okupilo u Koromačnu jer su Labinjani čekali autobus, svaki ispred svoje kuće na putu iz Labina prema Koromačnu. Vozač Bruno veselo ih je kupio po putu, kako bi koji šinor ili šinjora mahnuli ispred svoje kuće, u svom selcu. U Koromačnu se ukrcalo samo par umirovljenika, a među njima Milkica Išić koja je odmah u busu napravila reda. "Pratiteljice na kraj busa, u posljednje redove", jer mi ipak nismo penzionerke i "svi penzioneri ispred!". Kako bi samo dobro bilo kada bi autobusi imali barem 10 sjedećih mjesta u prvom redu! Ali mi smo se ipak uspjele izboriti za jedno mjesto

pored vozača i jedno u prvom redu zajedno sa našom Milkicom. No bez obzira na sve, svi smo se dobro i udobno smjestili i zaključili da je Setra stvarno "kraljica na cesti" i da još nikada nisu imali tako dobar autobus na njihovim zajedničkim izletima – komentirao je Načinović.

A tek tako dobre vozače, i pratiteljice... Umirovljenici iz Očure krenuli su ispred tvornice u Očuri gdje ih je čekao njihov vozač Mihajl. Nakon par sati vožnje i jedne kraće pauze, stigli smo na dogovoreno mjesto zajedničkog sastanka i konačnog upoznavanja umirovljenika iz

Koromačna i Očure. Bilo je to benzinska stanica "Janjča", oko sat i pol udaljena od Zadra. Zagorci su već čekali Labinjane na toj stanici jer s obzirom na sve stanke iz Labina do Koromačna, Labinjani su izgubili nekih 30 minuta u polasku. Malo su Labinski umirovljenici bili razočarani kada su vidjeli da u autobusu iz Očure nema ni jedne Zagorke, već samo 11 Zagoraca. Mogao se čuti komentar: "Pa ca ni jene ženski ni?"

man, a piće bez granica, što je dakako jako dobro odgovaralo jer ipak je pred nama bila duga noć... A kako su se samo dobro sredili naši umirovljenici, većina ih je bila u odijelima, haljinama ili pak finim hlačama. Dva su Dalmatinca svirala; jedan harmoniku, drugi gitaru, a pored toga bila je i glazba iz obližnjeg bara, koja je bila za svaki "gušt". Ples je otvorio Berto Pletikos, a za njim su krenuli svi vrsni plesači. A tek naš Kazerio – pravi balerin! On je pokušao i pratiteljicu naučiti korake i takt, ali njoj bi trebalo još puno prakse. A on zna i rock&roll, tango, bečki valcer, ma ne treba dalje ni nabrajati. Treba ga samo pogledati na plesnom podiju i sve je jasno. Bar je bio jako dobro posjećen, i jako su se brzo naši umirovljenici upoznali i sa šefom bara i konobaricama. I bivši su direktori ponekad malo odmarali na šanku bara. Družili smo se i plesali do iza ponoći. Drugo jutro dobro smo se naspavali i doručkovali kako bi puni energije mogli uživati u predivnom Nacionalnom parku. I tako je i bilo, slijedećeg jutra već

Usprkos svemu, upoznali su se, podijelili sendviče s pršutom koje su Labinjani još u Labinu na kolodvoru ukrkali u bus, dobro marendali, popili kavicu, vidjeli našu glavnu HTV-ovu urednicu – Hloverku i njenog ljubimca te krenuli veselo dalje prema Zadru. Zagorci u ritmu Zagorskih pjesama, a Labinjani u ritmu Dragojevića i Zečića. Kada smo stigli u Zadar, na dogovorenom mjestu čekala su nas dva lokalna gradska vodiča – Marija i Sandra koje su dvije grupe povele u obilazak drevnog grada. Obišli smo što smo više mogli, vidjeli Katedralu, Crkvu Sv. Donata, stari Rimski forum, jedine morske orgulje na svijetu... Naravno, uz pokoji odmor tijekom obilaska, da se ne bi previše umorili. Pa ipak smo sa umirovljenicima na izletu. U Zadru smo napravili i lijepu zajedničku sliku za uspomenu. Nakon obilaska uslijedilo je slobodno vrijeme, da se još malo međusobno upoznamo i družimo. U popodnevним satima krenuli smo prema hotelu Donat. Svi su poslušno pripremili osobne iskaznice, i podijelili se po sobama tako da su puno olakšali mladome Ivici, još studentu koji im je podijelio ključeve i uputio ih prema njihovim sobama. Večera je bila organizirana u obližnjem restoranu u sklopu hotela gdje smo se dobro najeli jer je izbor bio ogro-

Ples je otvorio Berto Pletikos, a za njim su krenuli svi vrsni plesači. A tek naš Kazerio – pravi balerin!

prije devet većina je bila na nogama, spremna, i ranije nego li je to bilo predviđeno. Dok su neki ipak bili malo i umorni. U Nacionalni park "Krka" stigli smo malo ranije da bi imali malo vremena za kratku pauzu pred ulazom u park, kavicu, kupovinu suvenira itd. Nakon pauze, sa lokalnim vodičem krenuli smo u "osvajanje" Nacionalnog parka. Kazerio je odmah odustao od šetnje parkom jer se umorio od previše plesa večer prije, te je odlučio provesti vrijeme do ručka sa vozačima, koji su ga odmah rado primili. Kiša je malo sipala kada smo tek stigli, ali je kasnije prestala, tako da smo imali i lijepo vrijeme. Lagano smo šetali, vidjeli mlinicu, etno kuću, vodenicu, konobu... Nikolina – vodič, detaljno nam je objasnila o životinjskom i biljnom svijetu u parku, što je svima bilo jako zanimljivo. Činjenica je da je i u Zadru najzanimljiviji dio bio kada smo se zaustavili u parku i gledali i ko-

mentirali biljke i cvjetove. U Nacionalnom parku napravili smo drugu zajedničku sliku. Kada smo stigli pred kraj šetnje, ukrkali smo se u poveći brod koji nas je poveo do Skradina gdje je bio organiziran posljednji zajednički ručak. Labinjani su na brodu odigrali jednu partidu na karte, ali su ih Dalmatinski mornari ipak pobijedili. Da je bar vožnja trajala malo duže, sigurno bi Labinjani pokazali svoje pravo umijeće kartanja. Kada smo brodom stigli u Skradin, nakon 30 minuta vožnje, lagano su se prošetali, slijedeći svoje pratiteljice, do restorana hotela Skradinski buk gdje smo imali posljednje druženje sa svojim kolegama. Usput smo sreli i Mirka Fodora. Nakon ručka novi prijatelji iz Očure i Koromačna su se ispozdravljali i krenuli smo, svako svojim autobusom prema Labinu i Lepoglavi. Na putu kući bilo je smijeha, vicomata nije trebalo – Milkica je pričala viceve i pokrenula navalu smijeha. Bilo je zabavno pa nam se put kući činio jako kratak. Ciao-ciao, bye-bye!... do slijedećeg zajedničkog izleta!

Članovi DŠM Koromačno, u sklopu Hrvatske U16 reprezentacije bili na "Championnat du Monde"

Novi uspjesi iz Koromačna

Radi se o nekoliko stotina predveza raznih kombinacija, debljina najlona, dužina pioka, veličine i vrste udica.

Malom mjestu Koromačno, zahvaljujući Društvu športova na moru "Koromačno", njihovoj maloj školi ribolova i potpori Holcima, uspjelo je nakon upornog i kontinuiranog rada stvoriti još jednog (četvrtog) reprezentativca. To je Toni Višković, koji je u rujnu 2007. u Francuskom gradiću Labenne, sudjelovao na prvenstvu Svijeta kao član Hrvatske surfcasting reprezentacije za kategoriju U-16. dok je njegovom mentoru i treneru Vinicio Cavenagu pripala čast da po treći put vodi

Hrvatsku reprezentaciju. Nakon 5 napornih lovnih dana, po, za naše pojmove, nepoznate i nepredvidljive Atlantske prilike, po velikim valovima, velike plime i oseke, jakim strujama i dugim pješčanim plažama naši su dečki u sastavu Toni Višković (Koromačno), Nino Jukić (Zadar), Moreno Sirotnjak i Kristijan Brnečić (Lovran), Mattia Vidonis (Umag) i Tomislav Tadin (Kaštel Kambelovac) izbornika Miljenko Matak (Zadar) i trenera Vinicio Cavenago (Koromačno) osvojili 6.

mjesto ekipno dok pojedinačno najuspješniji su bili Nino Jukić 12. i Toni Višković 20. Same pripreme počele su krajem 2006. godine, od nabavke posebne opreme za Atlantske prilike te posebne pripreme za tehniku surfcasting, koja se kod nas ne prakticira jer u Hrvatskoj ne postoje uvjete za ovu kategoriju – pješčane plaže i visoki valovi koji dostižu do nekoliko metara. Redovnim treningom usavršila se tehnika bacanja, postavljanja posebno osjetljivih mamaca, koristiti vrlo teška olova, postizati velike daljine i preciznost, a u klupskim prostorijama pripremali su se predvezi i vezivale udice. Priprema za svjetsko Toniiju je pripomogao i Vittorio Azzano, jedan od ponajboljih talijanskih surfcasting ribolovaca. Niti u Francuskoj nije bilo vremena za odmor. Smješteni u jednom autocampu uz skromne uvjete, dečki su imali jutarnji i popodnevni trening a navečer su usklađivali i pripremali predveze prema uočenim prilikama. Inače radi se o nekoliko stotina predveza raznih kombinacija, debljina najlona, dužina pioka, veličine i vrste udica. Ali, sve je bilo na svom mjestu i spremno, tako da ih na natjecanju ništa nije moglo iznenaditi, osim sreće. Nažalost sreća nam nije bila baš naklonjena, tako desilo se da je naš natjecatelj sa najvećim brojem riba bio lošiji od natjecatelja koji je imao samo jednu ribu. Pravila su jasna i nemilosrdna i sav trud nije bio od pomoći. Inače u jednom lovu Toni Višković je uz odličnu koncentraciju i koordinaciju bio čak 6. pojedinačno. Sve pohvale dečkima koji su opravdali ukazano im povjerenje, držali visoko ime Hrvatske, a što je najvažnije stekli su nova iskustva koja će im dobro doći u narednim natjecanjima a stečena iskustva moći prenijeti svojim kolegama. Uz kategoriju U-16, na ovo natjecanje sudjelovala i ekipa U-21 koja je na završnom plasmanu osvojila 7. mjesto.

Prostorni plan uređenja na javnom uvidu

PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE RAŠA NA JAVNOM UVIDU

Prijedlog Prostornog plana uređenja Općine Raša na javnom se uvidu napokon našao 16. listopada, te se mogao pogledati do 16. studenoga, i to u prostorijama sjedišta općinske uprave u Raši, kao i u Društvenom domu u Koromačnu. Za građanstvo se javno izlaganje organiziralo 30. listopada u prostorijama RKUD-a "Rudar", te 6. studenog u bivšoj kino-dvorani u Koromačnu. Do javnog uvida na Prijedlog ovoga plana pristiglo je oko 700 primjedbi građana. Velik broj građana zatražilo je da pojedine parcele u privatnom vlasništvu ostanu unutar građevinskoga područja ili da se površina predviđena za gradnju na području Općine Raša poveća. Takvim se zahtjevima neće moći udovoljiti, zbog zakonskih odredbi kojima je propisano smanjenje građevinske površine, obavijestio je građanstvo raški načelnik Josip Pino Knapić.

STOLNOTENISKI KAMP ZA KADETE

U organizaciji Stolnoteniskog kluba Brovinje u dvorani Osnovne škole "Ivo Lola Ribar" organiziran je početkom rujna jednodnevni stolnoteniski kamp za kadetski uzrast Istarske županije. Pod vodstvom trenera Deana Šešelje, te uz pomoć Igora i Zorana Dobrića i Tonija Sankovića treniralo je 12 kadetkinja i tri kadeta iz Umaga, Vrsara, a isto toliko predstavnika imao je i klub domaćin, Brovinje. U jutarnjim satima odrađen je trening tijekom kojeg su uvježbavane različite tehničko-taktičke vježbe, a u popodnevnom dijelu odigrano je više mečeva na kojima su mladi stolnotenisači mogli primijeniti naučeno.

U RAŠI OSNOVAN OGRANAK ISTARSKE ZAJEDNICE SRBA

Ilija Klještan izabran je za predsjednika novooformanog ogranka istarske Zajednice Srba u Raši. Osnivačka skupština održala se početkom rujna u vijećnici općinske zgrade, u nazočnosti dvadeset članova koji su među sobom izabrali vodstvo. Za potpredsjednika je izabran Nenad Ilić, a za članove Predsjedništva Jasna Pužar, Drago Dolić i Šerif Erdić. Sjednici je bio nazočan i Miomir Jeremić, predsjednik Zajednice Srba Istre, sa sjedištem u Puli, koji je, nakon otvaranja radnog sastanka, sve nazočne upoznao s programom aktivnosti u kojemu sudjeluju predstavnici ove nacionalne manjine iz čitave Istarske županije. Dobar i uspješan rad raškom ogranku Zajednice Srba Istre poželio je jučer na Skupštini načelnik Općine Raša Josip Pino Knapić, prema kojem će općinska uprava pomoći rad predstavnika ove manjine u okviru proračunskih mogućnosti.

U OPĆINI RAŠA ZBOG SUŠE NAJVIŠE STRADALO GROŽĐE I MASLINE

U Općini Raša najviše je šteta uzrokovanih sušom i tučom u vinogradima i maslinicima. Stradali su i voćnjaci, ali i plantaže lavande i pčelinjaka kojih u ovom dijelu Labinštine ima iz godine u godinu sve više. Prijave oštećenih poljoprivrednika obrađuje Povjerenstvo Općine Raša za procjenu šteta od elementarnih nepogoda, suše, tuče i požara, kojemu se zbog štete na poljoprivrednim dobrima javilo 35 građana iz Raše i okolice. Prema načelniku Općine Raša Josipu Knapiću, u slučaju lavande i mladih vinograda posljedice štete bit će aktualne u narednih nekoliko godina. Načelnik Knapić kaže kako će Općina mještanima pomoći u granicama proračunskih mogućnosti i u suradnji s općinskom udrugom Ulika. Poljoprivrednicima u općini Raša iz državnoga proračuna za naknadu šteta od elementarnih nepogoda dodijelit će se ukupno 476. 879 kuna.

Održan II. međunarodni festival čipke

MOSTOVI PRIJATELJSTVA MILKE KNEŽEVIĆ

U nazočnosti predstavnika diplomatskog zbora u Hrvatskoj i domaćih diplomata, te brojnih uglednika iz Ministarstva znanosti i obrazovanja i Koordinacije hrvatskih društava prijateljstva, u Gradskoj knjižnici na zagrebačkom Starčevićevu trgu početkom listopada predstavljena je knjiga Mostovi prijateljstva autorice Milke Knežević iz Višnjice kod Lepoglave. Riječ je o zbirci od 380 pjesama iz različitih država i kultura koju je izdala nakon trogodišnjeg rada na prikupljanju poezije s različitih strana svijeta.

UVRSTITI LEPOGLAVU POD UPRAVU JASENOVCA

Uvrštavanje spomen-područja u Lepoglavi pod upravu Memorijalnog područja u Jasenovcu, a time i u sustav financiranja Ministarstva kulture, bit će glavna zadaća Savjeta spomen-područja Lepoglave. Naglašeno je to na njegovoj konstituirajućoj sjednici u petak, 5. listopada, na kojoj je za predsjednika imenovan Marijan Škvarić, gradonačelnik, a za dopredsjednicu Marija Varović, tajnica lepoglavskog SABH-a. Svojim moralnim i stručnim autoritetom inicijativu da se pod državnu zaštitu stave stratišta iz 2. svjetskog rata veza na uz ustaške zločine u Kaznionici Lepoglava u Savjetu pomažu i mnoge ugledne osobe iz znanstvenog i kulturnog života Hrvatske.

Spomen-groblje u Lepoglavi

ŽUPANIJSKA SMOTRA DANA KRUHA

U petak, 5. listopada, OŠ Ivana Rangera u Kamenici bila je domaćin Županijske smotre u povodu Dana kruha i Dana zahvalnosti za plodove zemlje. Na smotri s raskošnim izložbama kruha, nošnji, proizvoda starih zanata čije se umijeće njeguje u učeničkim zadrugama te s maštovito ukrašenim košarama punim plodova jeseni sudjelovali su učenici osnovnih škola iz Varaždinskih Toplica, Novog Marofa, Klenovnika, Višnjice, Kamenice, Žarovnice i VI. OŠ u Varaždinu. Svečanostima su prisustvovali i učenici iz OŠ Bilje u Osječko-baranjskoj županiji, koji su u V. Toplicama boravili u sklopu razmjene učenika u projektu Nulti sat HRTV-a.

Raskošna izložba u povodu Dana kruha

DRUGE SPORTSKE IGRE BRANITELJA HRVATSKE

U nedjelju, 30. rujna, Grad Lepoglava bio je domaćin 2. sportskih igara branitelja Hrvatske. Susretima, koji su zamišljeni prvenstveno kao relaksirajuće druženje branitelja koje vežu ratni dani i ratne uspomene, ove se godine odazvalo više od stotinu sudionika iz Sisačko-moslavačke, Krapinsko-zagorske i Varaždinske županije. Na susrete su doputovali i članovi udruge branitelja Bošnjaka iz Siska i HVIDR-e iz Ivanca.

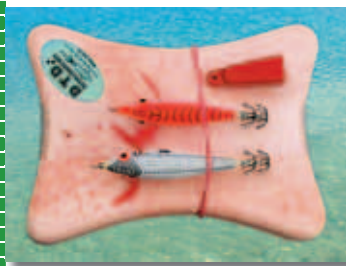
Na igrama je sudjelovalo više od stotinu branitelja

ODRŽAN II. MEĐUNARODNI FESTIVAL ČIPKE

Pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Stjepana Mesića, u Lepoglavi je od 20. do 23. rujna održan II. međunarodni festival čipke. Nakon pozdravnih govora i riječi dobrodošlice što su ih sudionicima iz Njemačke, Slovenije, Mađarske, Francuske i Estonije te iz domaćih čipkarskih centara Hvara, Paga, Sv. Marije, Splita i Lepoglave uputili varaždinski Župan Radimir Čačić i lepoglavski gradonačelnik Marijan Škvarić, festival je otvorila Maja Kocijan-Razović, izaslanica predsjednika Republike. U bogatom trodnevnom programu priređen je niz izložbi te raznih gospodarskih, kulturnih i zabavnih manifestacija.

Čipka kao detalj visoke mode

Set umjetnih varalica za lov lignji.

Lignja – lovi se kad prsti zebu

Lignja, (lat. *Loligo vulgaris*) ili kako je mi u Istri zovemo kalamar, deseterokraki je glavonožac, vješt plivač i veliki grabežljivac. Hrani se manjom ribom, a lovi češće noću i u sumrak, odnosno ranu zoru. Zato se i nju lovi najčešće noću pod umjetnim svijetlom, i to na način da skosamo odnosno trzamo rukom umjetnu varalicu – skosavicu, peškafondo iliti pušću (varalice u obliku ribe) koja se spusti iz barke do morskog dna, podigne oko 1 metar i naglim potezima nastoji se uhvatiti lignja koja se baca na varalicu. Stara ribarska izreka kaže da lignje treba loviti kad prsti zebu, jer tad najbolje “rade”. To znači da ćemo za jedan dobar ručak morati malo otrpiti i zime. Trup lignje nalik je na vretenastu vrećicu kojoj su na stražnjem dijelu smještene dvije široke peraje. Lignja ima izrazito velike oči, a u ustima ima i dvije “papagajske” čeljusti kojima kida plijen. Glava joj je okružena s osam kraćih i dva duža kraka kojima napipa i hvata plijen, a da bi plijen sigurno prihvatila na krakovima ima jake prijanjalke. Kreće se velikom brzinom i to na mlazni pogon, odnosno usisava vodu i naglo

je izbacuje prema nazad. Kao i svi glavonošci, posjeduje jednu žljezdu koja izlučuje crnu tekućinu koju izbacije kada se nađe u opasnosti, te na taj način zamuti vodu i svojim mlaznim pogonom brzo nestane iz vida. Raširena je u čitavom Mediteranu, a time i u Jadranskom moru, stoga je i veoma prisutna u mediteranskim kuhinjama.

Ne samo da je omiljena hrana morskih grabežljivaca, pogotovo zubatca, već se i na ljudskoj gastronomskoj ljestvici nalazi poprilično visoko. Ima bijelo i vrlo ukusno meso. Najčešće se priprema prženjem, pirjanjem i na žaru. Naročito su ukusne punjene na različite načine ili pečene u pećnici. Također se mogu marinirati ili spremiti na salatu kao hladna predjela, te u rižotima miješana s morskim plodovima ili pržene u obliku pohanah kolutića. Danas Vam nudimo dva poprilično jednostavna recepta s dvije važne napomene – lignju koristite uvijek iz leda jer je tada puno mekša i koristite, ako je ikako moguće, naše “domaće” jadranske lignje jer od njih, uvjerali smo se – boljih nema.

Lignje pržene

Sastojci:

1 kg svježih lignji, brašno, ulje za prženje, limun, sol

Opis:

Lignje očistite, odstranite oči, rožnatu čeljust i hrskavičavu ljušturu. Tijelo lignje narežite na cca 1 cm debele prstenove i ostavite ih da se osuše. Prstenove i glave, uvaljajte u brašno i pržite nekoliko minuta na lagano zagrijanom ulju (na prevrućem ulju lignje se stvrdnu). Pržene lignje nakapajte limunovim sokom, posolite i tople poslužite.

Lignje punjene

Sastojci:

1 kg lignji, 1 dl bijelog vina, 2 nasjeckana češnja češnjaka, nasjeckan stručak peršina, 5 - 6 žlica krušnih mrvica, 2 dl maslinovog ulja, sol i papar

Opis:

Lignje očistite, odstranite oči, rožnatu čeljust i hrskavičavu ljušturu. Glave i krakove isjecajte, dodajte češnjak, mrvice, peršin, 2 žlice maslinovog ulja, oprezno posolite, začinite te sve dobro promiješajte. Ovom smjesom napunite lignje (ne previše) i zatvorite ih čačalicama. Ostatak maslinovog ulja lagano zagrijte (paziti da se ne pregrije) te zapecite lignje sa svih strana. Kada porumene podlijte ih vinom. Poklopite i pirjate dok vino ne ispari. Poslužite s kuhanim krumpirom. Ovako punjene lignje mogu se pržiti i na gradelama.

Dobar tek!

